

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด
เขตบางกอกน้อย ในชุมชนสันติสุข

นายสมพร มีหาดทราย
ตำแหน่ง เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตบางกอกน้อย

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่นที่ ๑๗
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด
เขตบางกอกน้อย ในชุมชนสันติสุข

นายสมพร มีหาดทราย
ตำแหน่ง เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตบางกอกน้อย

หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่นที่ ๑๗
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สถานการณ์ยาเสพติดปัญหาหายาเสพติด เป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของประชาชน และเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ ในปัจจุบันสังคมไทยกำลังประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด และมีแนวโน้มว่าจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น เนื่องจากการแพร่ระบาดขยายตัวเป็นวงกว้าง สภาพการณ์เช่นนี้ ถือเป็นการทำลายทรัพยากรบุคคลของชาติ ให้ด้อยคุณภาพ ส่งผลกระทบต่อทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศชาติ มาตรการต่างๆ เช่นการเฝ้าระวัง การแจ้งเบาะแส ในการดำเนินการของอาสาสมัครต่างๆ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นหูเป็นตา ในการเฝ้าระวังภัยยาเสพติดได้ เนื่องจากยังขาดทักษะ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ขาดแกนนำ ที่จะช่วยกระตุ้นให้ชุมชน ได้ออกมาร่วมกันในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

โดยปัญหายาเสพติด ที่เกิดมีในพื้นที่เขตบางกอกน้อย มีความรุนแรงอยู่ในระดับต้น ๆ ซึ่งวัดดูได้จากข้อมูลของ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่มีสถิติเกี่ยวกับบันทึกการจับกุม และการเข้าไปบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ติดยาเสพติด ซึ่งข้อมูลปี ๒๕๕๗ มีผลการจับกุม จำนวน ๑,๐๓๔ คดี ผู้ต้องหา ๑,๐๓๗ คน เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๘ มีผลการจับกุม จำนวน ๑,๑๐๘ คดี จำนวนผู้ต้องหา ๑,๑๑๓ คน ส่วนผู้เข้ารับการบำบัดรักษาฟื้นฟู ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒๙๑ คน ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๒๐๙ คน จะเห็นได้ว่า ผลสถิติการจับกุมของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดสูงขึ้น ส่วนผู้เข้ารับการบำบัดรักษาฟื้นฟู มีจำนวนลดลง ซึ่งการทำหน้าที่ของอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด ที่ต้องชักจูงบุคคลผู้ติดยาเสพติดในชุมชน เข้ารับการบำบัดรักษาฟื้นฟู ยังขาดประสิทธิภาพ ตามนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร) ที่ดำเนินการ ภายใต้แผนกรุงเทพปลอดภัย ไร้ยาเสพติด (Bangkok Clear) และได้มีการแต่งตั้งประชาชนในชุมชนเป็น อาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลชุมชนด้วยตนเอง และจากการสำรวจการแพร่ระบาดของยาเสพติด ของสำนักงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักอนามัย ในชุมชนทั้ง ๔๒ ชุมชน ของเขตบางกอกน้อย พบว่า ชุมชนสันติสุข เป็นชุมชนที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดมากที่สุด จึงได้นำปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในชุมชนสันติสุข มาศึกษาเป็นชุมชนตัวอย่างในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยใช้ อาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดที่ได้พัฒนาศักยภาพแล้ว เข้าไปดำเนินการแก้ไข โดยเป็นแกนนำ และบูรณาการร่วมกับเครือข่ายในชุมชน

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมบทบาทหน้าที่และพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด รวมทั้งเครือข่ายอื่น ๆ ประชาชนในชุมชน โดยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผนในการ เฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปลุกจิตสำนึกให้ประชาชนในชุมชนนรณรงค์และต่อต้านยาเสพติดให้ตระหนักถึงปัญหา และร่วมกันรับผิดชอบแก้ไข

แนวทางดำเนินการ การสร้างกระบวนการต่อต้านยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่แพร่ระบาดในชุมชนสันติสุข จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องผนึกกำลังทั้งภาครัฐ

ภาคเอกชน ภาคประชาชน และเครือข่ายต่างๆ ในพื้นที่โดยเฉพาะการฝึกกำลังของประชาชนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หรือที่เรียกว่าพลังมวลชนในลักษณะพหุภาคีโดยมีการดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดอบรม อาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด ให้ผู้เข้าร่วมอบรมรับฟังคำชี้แจง จัดทำ Work Shop สร้างขวัญกำลังใจให้กับอาสาสมัคร จัดแจกเสื้อยืดให้กับอาสาฯ ทุกคน เพื่อเป็นแนวทางในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เลือกแกนนำที่มีศักยภาพเข้าเป็นกรรมการบริหารศูนย์อำนวยการและเฝ้าระวังภัยยาเสพติด เขตบางกอกน้อย เพื่อเป็นตัวแทนในการประสานงานกับสำนักงานเขต และส่วนราชการอื่น ๆ

๒. จัดประชุมกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเครือข่าย ฝึกกำลังร่วมกับทางราชการในการเข้าไป มีส่วนร่วมในการปรับภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมของชุมชน ให้มีความปลอดภัย เช่น จัดทิ้งขยะขึ้นใหญ่ ปรับปรุงสาธารณูปโภค เป็นต้น

๓. ปฏิบัติงานตามแผน/โครงการที่กำหนดไว้ ให้ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ ในระหว่างที่ปฏิบัติงานตามแผนให้มีการจัดประชุมเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะแก้ไขปัญหาลุ่ปรรรค

ขั้นตอนการประเมินและแนวทางการแก้ไข

ขั้นตอนการประเมิน	แนวทางการแก้ไข
<p>๑ กลุ่มเป้าหมายอาจไม่ให้ความร่วมมือ ดำเนินการกิจกรรม/โครงการ ตามแผนที่กำหนดไว้เป็นเพราะว่า</p> <ul style="list-style-type: none"> - ติดภารกิจต้องประกอบอาชีพไม่เวลาเข้าร่วมกิจกรรม - มองว่าการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่ใช่หน้าที่ของประชาชนโดยตรงแต่เป็นหน้าที่ของภาครัฐ - เกรงกลัวกลุ่มผู้มีอิทธิพล เช่น ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ผู้ค้า ผู้จำหน่ายยาเสพติด ลอบทำร้ายเป็นอันตรายถึงชีวิต 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องสรรหาอาสาสมัครที่มีใจรัก เสียสละที่มีเวลาว่าง ในระยะแรกต้องให้แกนนำอาสาสมัครฯ และกรรมการชุมชนสันติสุข รับผิดชอบเพราะการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนจะไม่มีใครรู้เรื่องได้ดีเท่าคนในชุมชน - ต้องปรับทัศนคติในเครือข่ายประชาชนในชุมชน เห็นว่าการแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่ใช่หน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับนโยบาย - การเกรงกลัวผู้มีอิทธิพลเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับกลุ่มเครือข่าย ขอสนับสนุนทหารที่ดูแลความมั่นคงพื้นที่เขตบางกอกน้อย มาร่วมปฏิบัติหน้าที่
๒ งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนอาจไม่เพียงพอ	ขอรับการสนับสนุนจากภาคเอกชน บริษัท ห้างร้านเพิ่มเติม
๓ การจัดทีมงานสำรวจ X-RAY พื้นที่แล้ว พบผู้ค้าผู้เสพยาเสพติดแต่ไม่สมัครใจเข้ารับบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพ ซึ่งต้องบังคับให้เข้าร่วมสู่การบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพต่อไป	ใช้มาตรการทางกฎหมายกับผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ อาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดเขตบางกอกน้อย มีทักษะ

และมีประสิทธิภาพในการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหายาเสพติด หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ผนึกกำลังร่วมใจต้านภัยยาเสพติด กรรมการชุมชน อาสาสมัคร ประชาชนในชุมชน เจ้าหน้าที่ภาครัฐต่างรู้หน้าที่ และตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ในการเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน สันติสุข เพิ่มขึ้น ประชาชนในชุมชนสันติสุข มีจิตสำนึก ส่งผลและตระหนักถึงปัญหายาเสพติดเพิ่มขึ้นและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในชุมชน สันติสุข ลดลงและหมดไปในที่สุด และหากชุมชนสันติสุข ทำสำเร็จ ก็จะนำรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดชุมชนสันติสุข ไปดำเนินการกับชุมชนอื่นในพื้นที่เขตบางกอกน้อยต่อไป เพื่อเป็นชุมชนปลอดยาเสพติดตามนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ในชุมชนสันติสุข จำเป็นต้องมีการปรับแผนว่าควรเน้นหนักกิจกรรมใดบ้าง ปรับแนวทางใหม่ให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ จะต้องมีการติดตามประเมินผลทุกระยะ กิจกรรมบางกิจกรรมต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน และร่วมกันทำทั้งด้านณรงค์ปลุกจิตสำนึกคนในชุมชน การเยี่ยมเยียนทุกครัวเรือน ติดตามปัญหาผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด การบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพ การหาข่าวเบาะแส การเฝ้าระวัง ความสำเร็จของการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน จะต้องเป็นรูปธรรม มีความชัดเจน เป็นที่ยอมรับของประชาชนในชุมชนว่า “ไม่มีผู้ขาย ไม่มีผู้เสพ”

กิตติกรรมประกาศ

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง (บนก.) รุ่นที่ ๑๗ เป็นการจัดทำรายงานเพื่อประกอบวิชาการบริหารเชิงกลยุทธ์ โดยได้จัดทำรายงานการศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด เขตบางกอกน้อย ในชุมชนสันติสุข

ในการนี้ผู้ศึกษาต้องขอขอบคุณ นายอรรถพร สุวัจน์เดชา รองปลัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการจัดทำรายงานส่วนบุคคลนี้ ซึ่งท่านได้กรุณาเสียสละเวลา อันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำกระบวนการจัดทำรายงานการศึกษามาโดยตลอด ทำให้รายงานการศึกษานี้สำเร็จ ลุล่วงและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และขอขอบคุณคณาจารย์ผู้สอน ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อนร่วมรุ่นการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง (บนก.) รุ่นที่ ๑๗ ที่เอื้อเฟื้อข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเป็นกำลังใจให้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่จากสำนักป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ป.ป.ส. เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักอนามัย เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานบางกอกน้อย ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการจัดหาข้อมูลสำหรับการจัดทำรายงาน และท้ายสุดนี้ขอกราบขอบพระคุณ คณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้โอกาสแก่ผู้ศึกษาได้เข้ารับการอบรมในครั้งนี้ ทำให้ได้รับความรู้และวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาการเป็นนักบริหารสูงขึ้นอีกระดับหนึ่งต่อไป

นายสมพร มีหาดทราย

หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตบางกอกน้อย

การศึกษาส่วนบุคคลประวัติผู้เขียนเอกสารรายงาน

ชื่อ	นายสมพร มีหาดทราย
วันเดือนปีเกิด	๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๖
ตำแหน่ง	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ หัวหน้าฝ่ายปกครอง
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ฝ่ายปกครอง สำนักงานงานเขตบางกอกน้อย เลขที่ ๑ แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ศิลปศาสตรบัณฑิต (การจัดการทั่วไป) วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
ประวัติการรับราชการ	
๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๑	เจ้าพนักงานปกครอง ๕ ฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตธนบุรี
๑ กันยายน ๒๕๔๒	เจ้าพนักงานปกครอง ๕ กลุ่มงานราชการส่วนภูมิภาค กองปกครองและ และทะเบียน สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
๑๕ มกราคม ๒๕๔๔	เจ้าพนักงานปกครอง ๖ ฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตดุสิต
๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐	เจ้าพนักงานปกครอง ๗ ฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตดุสิต
๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔	เจ้าพนักงานปกครอง ๗ ฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตบางกอกใหญ่
๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ ฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตบางกอกใหญ่
๔ มกราคม ๒๕๕๖	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ ฝ่ายเลขานุการ กองกลาง สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขต
ถึงปัจจุบัน	บางกอกน้อย

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญ

หลักการและเหตุผล

๑

วัตถุประสงค์

๘

เป้าหมาย

๘

ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ

๘

ภารกิจขั้นตอนดำเนินการ

๘

แผนปฏิบัติการและงบประมาณ

๑๒

แนวทางในการบริหารความเสี่ยง

๑๖

การประเมินผล

๑๘

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียนเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล

ภาคผนวก

๑. คำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การปราบปรามและหยุดยั้งการแพร่ระบาดของยาเสพติด
๒. คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๕๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ
๓. คำสั่งสำนักงานเขตบางกอกน้อย ที่ ๒๖๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ เรื่อง การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด เขตบางกอกน้อย
๔. คำสั่งสำนักงานเขตบางกอกน้อย ที่ ๓๘๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง แก้ไขคำสั่งจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด เขตบางกอกน้อย
๕. คำสั่งสำนักงานเขตบางกอกน้อย ที่ ๓๐๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด เขตบางกอกน้อย

การพัฒนาศักยภาพแก่อาสาศมัครป้องกันภัยและยาเสพติด ของเขต บางกอกน้อย ในชุมชนสันติสุข

หลักการและเหตุผล

กรุงเทพมหานครในฐานะเมืองหลวงของประเทศไทย เป็นมหานครขนาดใหญ่ มีรูปแบบการบริหารราชการ เป็นนิติบุคคล ในฐานะองค์กรบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จัดตั้งตามประกาศคณะปฏิวัติที่ ๓๓๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ มีพื้นที่การปกครอง ๑,๕๖๘ ตารางกิโลเมตร เป็นศูนย์กลางความเจริญในทุก ๆ ด้าน ทั้ง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ทำให้เกิดการอพยพย้ายถิ่นของประชากรทั้งรูปแบบถาวรและไม่ถาวร ประกอบด้วย ประชากรที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาพักอาศัยหรือโยกย้ายชั่วคราว เพื่อทำงานหรือเพื่อการศึกษา รวมทั้งกลุ่มบุคคลต่างด้าว ที่เข้ามาทำงานในกรุงเทพมหานคร ด้วยสาเหตุนี้ สภาพปัญหาต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร จึงมีมากมาย ไม่จะเป็น ปัญหาการจราจร ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง จึงเป็นเรื่องที่ผู้บริหารกรุงเทพมหานครทุกยุคทุกสมัย พยายาม แก้ไขปัญหาต่าง ๆ พร้อมกับพัฒนากรุงเทพมหานคร ให้เป็นมหานครที่มีความพร้อมทุก ๆ ด้าน โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม ประการสำคัญผู้บริหารกรุงเทพมหานครคนปัจจุบัน หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มุ่งมั่นและตั้งใจพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นมหานครชั้นนำของอาเซียน ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชนให้ได้รับความสะดวก ปลอดภัย และมีความสุข จึงได้กำหนดนโยบาย ๖ นโยบายหลัก และ ๑๐ มาตรการเร่งด่วน เพื่อสร้างกรุงเทพ ให้เท่าเทียมกับมหานครแห่งอื่น ๆ และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร) ได้ให้ความสำคัญกับการต่อต้านยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดมาตรการเร่งด่วน เพื่อลดระดับความรุนแรง ของปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ให้เป็นผลเป็นรูปธรรม รวมทั้งได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายภาคสังคม ติดตามการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างใกล้ชิด จึงกำหนดจัดตั้ง อสาศมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด ในพื้นที่เขต ทั้ง ๕๐ เขต ซึ่งจะทำให้กรุงเทพมหานครพัฒนาไปสู่การเป็น “มหานครแห่งความปลอดภัย” อย่างแท้จริง

ปัจจุบันปัญหายาเสพติด ที่แพร่กระจายภายในประเทศยังคงมีอยู่แม้ว่ารัฐบาลพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้วก็ตาม ทั้งนี้ เนื่องจากปัญหายาเสพติดมีปัจจัย ที่เกี่ยวข้องหลายด้าน จำเป็นต้องมีการดำเนินการอย่างเข้มแข็งและจริงจังอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ปัญหายาเสพติดลดลงอยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อหรือเป็นอันตราย อย่างร้ายแรงต่อสังคม จากข้อมูลผลการดำเนินการและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่พื้นที่กรุงเทพมหานคร ถูกจัดเป็นพื้นที่การค้า และแพร่ระบาด ที่มีความสลับซับซ้อนที่สุด แห่งหนึ่งของประเทศ ดังนั้น กรุงเทพมหานคร จึงเป็นพื้นที่สำคัญ เชิงยุทธศาสตร์ ในการขจัดแตกหักของการแก้ไข ปัญหายาเสพติด ซึ่งกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการ ตามแผนยุทธศาสตร์ พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง มาโดยตลอด โดยมีศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระดับเขตเป็นกลไกในระดับปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบ บูรณาการ ระดมสรรพกำลัง ประสาน เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด และจัดระเบียบสังคมอย่างจริงจัง

โดยให้การดำเนินการเน้นการจัดทำแผนและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง โดยการติดตาม/เฝ้าระวัง เสริมสร้างปัจจัยบวกต่อเยาวชน ขจัดแหล่งมั่วสุมที่เป็นปัจจัยลบ ของเยาวชนที่ยังดำรงอยู่

นโยบายระดับชาติ

แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

นโยบายรัฐบาล คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติและรัฐบาลมีเจตนารมณ์ และความตั้งใจอันแน่วแน่ที่จะลดปัญหายาเสพติด เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการค้าเสรี ชีวิต ความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน ความสงบสุขของประชาชนโดยรวม ซึ่งคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติได้มีคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๔๑/๒๕๕๗ กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่ต้องการได้รับการป้องกันและแก้ไข และมีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๗๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ กำหนดให้การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู พร้อมทั้งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จัดตั้งศูนย์เพื่อการคัดกรองผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูในทุกเขต และจัดตั้งศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูในระดับเขต และระดับกรุงเทพมหานคร ในขณะที่เดียวกัน ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๕๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ จัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “ศอปปส” ทำหน้าที่เป็นองค์กรอำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ในการนำนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ไปสู่การปฏิบัติ จัดให้มีแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งในระดับส่วนกลาง และระดับพื้นที่ รวมทั้งอำนวยการเร่งรัด กำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ รวมถึงหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย และมียุทธศาสตร์และภารกิจ ที่เกี่ยวข้องกับกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย การพัฒนามาตรฐานการบำบัดรักษาทุกระบบ ติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ให้ความช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดให้กลับไปใช้ชีวิตในสังคมอย่างปกติ สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชน รวมทั้งผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ

นโยบายระดับกรุงเทพมหานคร

การที่กรุงเทพมหานครจะก้าวสู่การเป็น “มหานครแห่งความปลอดภัย” ตามนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร) ได้นั้น จะต้องมีการประสานทำงานร่วมกัน และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่น/ชุมชน ให้เกิดความเข้มแข็งภายใต้การจัดการที่ดีในทุกพื้นที่ และเห็นชอบให้หน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร ดำเนินการภายใต้แผนกรุงเทพฯ ปลอดภัย ไร้ยาเสพติด (Bangkok Clear) ตามยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๖- ๒๕๕๙ และนโยบายหนึ่ง ที่ได้กำหนดให้จัดตั้งอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด ในกรุงเทพมหานคร ในพื้นที่เขตทั้ง ๕๐ เขต โดยในปี ๒๕๕๗ มีอาสาสมัครฯ เข้าร่วมโครงการจำนวน ๕,๗๔๙ คน ซึ่งกรุงเทพมหานครได้จัดอบรม ให้อาสาสมัครมีองค์ความรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติ

หน้าที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาสาสมัครฯ ที่ผ่านการอบรม จะมีบทบาทหน้าที่ ในการเฝ้าระวังภัยและการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน และสถานศึกษารอบ ๆ ชุมชน มีการค้นหาชักจูง ผู้เสพ/ผู้ติดยา ให้เข้ารับการรักษา ในระบบสมัครใจ และติดตามดูแล ช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาที่ผ่านการบำบัดรักษา รวมถึงหน้าที่อื่น ๆ ที่จะช่วยให้ชุมชนของตนเอง ปลอดภัยจากยาเสพติด

การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสำนักงานเขตบางกอกน้อย ได้มีคำสั่งสำนักงานเขตบางกอกน้อย ที่ ๓๐๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘ จัดตั้งตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีก่อนที่ ๑๕๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การจัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ และให้ศูนย์อำนวยการและศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดระดับต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้ว ดำเนินการไปตามที่มีคำสั่งแต่งตั้งไว้เช่นเดิม โดยแก้ไขชื่อเป็น “ศูนย์อำนวยการและศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเขต

สถานการณ์ ยาเสพติดในพื้นที่เขตบางกอกน้อย ซึ่งเป็น ๑ ใน ๕๐ เขต ของกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ ๑,๕๖๙ ตารางกิโลเมตร มีจำนวนบ้านเรือน ๔๘,๖๗๙ หลัง มีจำนวนบ้านเรือน ๔๘,๖๗๙ หลัง จำนวนประชากร ๑๑๕,๑๙๕ คน จำนวนคนต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานเขตบางกอกน้อย ๒,๗๑๒ คน (สัญชาติเมียนมาร์ ๙๙๓ คน สัญชาติลาว ๘๕๑ คน สัญชาติกับพูชา ๘๖๘ คน) ทั้งนี้ไม่รวมสัญชาติอื่นที่กฎหมายไม่บังคับต้องให้ขึ้นทะเบียน ซึ่งเมื่อนับรวมจำนวนประชากรแฝงจะมีตัวเลขรวมประมาณ ๑๒๕,๐๐๐ คน มีชุมชนจำนวน ๔๒ ชุมชน ซึ่งมีแนวโน้มแพร่ระบาดของ การกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดรุนแรงขึ้น จากข้อมูลสำนักป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ป.ป.ส.กทม. พบว่า ปี ๒๕๕๗ มีบันทึกการจับกุมจำนวน ๑,๐๓๗ คน มีผู้เข้ารับการรักษา ๒๙๑ คน และในปี ๒๕๕๘ มีบันทึกการจับกุม ๑,๑๑๓ คน และมีผู้เข้ารับการรักษา ๒๐๗ คน จากข้อมูลผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น ส่วนข้อมูลการเข้ารับการรักษาฟื้นฟูลดลง และชุมชนที่มีการแพร่ระบาดมากที่สุดในพื้นที่เขตบางกอกน้อย คือ ชุมชนสันติสุข จึงเห็นว่ามาตรการต่าง ๆ เช่นการเฝ้าระวัง การแจ้งเบาะแส การดำเนินการของอาสาสมัครต่าง ๆ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นหูเป็นตาในการเฝ้าระวังภัยยาเสพติดได้ จึงจำเป็นต้องพัฒนาเพิ่มศักยภาพให้กับ อาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดเขตบางกอกน้อย และชุมชน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันภัยยาเสพติด โดยสร้างทัศนคติให้กับประชาชน ให้ตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด สร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจ ตลอดจนให้ความสำคัญ เรื่องความปลอดภัยของผู้แจ้งเบาะแส ที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับทางราชการ สร้างแกนนำเครือข่ายของกลุ่มอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดเขตบางกอกน้อย ให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนสันติสุข

ชุมชนสันติสุข เป็นชุมชนที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดมากที่สุดในพื้นที่ ๔๒ ชุมชนของเขตบางกอกน้อย ซึ่งของชุมชนสันติสุข ได้จัดตั้งชุมชนตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยกรรมการชุมชน พ.ศ. ๒๕๒๔ เมื่อ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๓๕ ตั้งอยู่ในซอยสันติสุขหลังตลาดพรานนก แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย ที่ตั้ง ทิศเหนือ ติดกับบ้านพักรถไฟ ทิศใต้ ติดกับตึกแถวเอกชน ตรงข้ามวัดช่องลม ทิศตะวันออก ซอยนพมาศ ทิศตะวันตก ติดกับตลาดบางกอกน้อยเดิม ที่ดินบริเวณนี้เป็นของเอกชน ที่อยู่ติดกับที่ดินวัดช่องลม เจ้าของที่ให้ชาวบ้านเช่าที่เพื่อปลูกบ้านอาศัย และชาวบ้านส่วนหนึ่งที่ปลูกบ้านอยู่ในที่ดินของเอกชน และถูกไล่ที่เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖ จึงทำให้อาณาเขตของชุมชนเล็ก มีพื้นที่ประมาณ ๗ ไร่ บ้านเรือนประมาณ ๕๒ หลังคาเรือน ครอบครัวประมาณ ๑๐๐ ครอบครัว ประชากร ประมาณ ๕๒๐ คน เป็นชุมชนที่จัดตั้งอยู่หนาแน่น

ประชากรส่วนมากมีอาชีพรับจ้างสมาชิกมีการศึกษาน้อย ไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง ว่างงาน สมาชิกส่วนใหญ่มีฐานะค่อนข้างต่ำ ผู้ศึกษาจึงนำชุมชนสันติสุข เป็นชุมชนนำร่องในการศึกษาการดำเนินการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด โดยอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดที่ได้พัฒนาแล้ว ร่วมกับเครือข่าย และประชาชนในชุมชนสันติสุข

แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้

ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ความหมายของการมีส่วนร่วม

Reeder (๑๙๖๓:๓๙) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การร่วมกัน การปะทะสังสรรค์ทางสังคม ซึ่งรวมทั้งการมีส่วนร่วม ของปัจเจกบุคคล และการมีส่วนร่วมเป็นกลุ่ม

ยิววัฒน์ วุฒิเมธี (๒๕๒๖:๒๐) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบต่อประชาชน

ทวีทอง หงส์วิวัฒน์ (๒๕๒๗:๒) ให้คำจำกัดความของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดการและควบคุม การใช้และกระจายทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่อยู่ในสังคม เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพ ทางเศรษฐกิจ และสังคม ตามความจำเป็นและสมควรที่สุดในฐานะสมาชิกสังคม

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (๒๕๒๗:๖) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุน การสร้างโอกาส ให้ประชาชนในชุมชน ทั้งรูปแบบส่วนบุคคล กลุ่มชน สมาคม มูลนิธิ และองค์การอาสาสมัครรูปแบบต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานเรื่องใด เรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องรวมกัน

ปรัชญา เวสารัชช์ (๒๕๒๘:๕) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยการใช้ความพยายามหรือใช้ทรัพยากรบางอย่างส่วนตนในกิจกรรม ซึ่งมุ่งสู่การพัฒนาของชุมชน

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (๒๕๒๘:๒๘๘) ให้ความหมาย ของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง พฤติกรรมอันก่อปรด้วย การร่วมและสมยอมตามพฤติกรรมที่คาดหวัง ของกลุ่มทางการ หรือใน ความหมายก็คือ การที่ประชาชน ก่อให้เกิดสิ่งต่าง ๆ ร่วมกันนั่นเอง

William Erwin ให้ความหมายของแนวคิดการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการ ที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ในการใช้ความคิดสร้างสรรค์และความชำนาญของประชาชน ในการตัดสินใจแก้ปัญหาของตนเองร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการกระทำที่ประชาชนมีความสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดการ เปลี่ยนแปลงเพื่อประชาชนเอง โดยให้ประชาชนตัดสินใจเพื่อตนเอง และมีส่วนร่วมเพื่อดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ปรารถนาหรือตั้งไว้ ทั้งนี้ต้องมีใช้การกำหนดกรอบความคิดจากบุคคลภายนอก

สุพรรณิ ไชยอำพร และสนธิ สมักรการ (๒๕๔๓:๓๗) กล่าวถึงหลักการมีส่วนร่วม/หรือการริเริ่มโดยประชาชนเอง เป็นวิธีการที่สืบเนื่องมาจากแนวปรัชญาทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ที่เชื่อว่า

มนุษย์ทุกคนมีความสามารถในการตัดสินใจทางเลือกต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง หากมีข้อมูลเพียงพอ และอยู่ในสภาพที่มีการแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระเสรี ในการคิดริเริ่มโครงการ การพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคม โดยราษฎรเองซึ่งอาจมีวิทยากรจากทางราชการ หรือองค์กรเอกชนที่มีความรู้ ความชำนาญ ในเรื่อง ที่เกี่ยวข้อง คอยช่วยให้คำแนะนำปรึกษาหารือเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในโครงการพัฒนา การมีโอกาสดังกล่าว แสดงความคิดเห็น ได้ฟังคนอื่นอธิบายเสนอแนวทางเลือกต่าง ๆ เป็นการเรียนรู้ที่ดี เนื่องจากเป็นการ เรียนรู้จากเพื่อนมนุษย์ในระดับเดียวกับตนเอง ทำให้เกิดความมั่นใจ ในความสามารถของตนเองและมีความกล้าที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางสังคมที่ใหญ่ขึ้น

ทฤษฎีระดมพลังสร้างสรรค์ A-I-C

กระบวนการระดมพลังสร้างสรรค์ A-I-C เป็นกระบวนการประชุมที่มีวิธีการและขั้นตอน เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมประชุม ได้มีโอกาสสื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจถึงสภาพปัญหา ข้อจำกัด ความต้องการและศักยภาพผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่นกระบวนการประชุม ที่ระดมสมองเพื่อแก้ปัญหาและแนวทาง

ขั้นตอนที่ ๑ A= Appreciation คือการทำให้ทุกคนให้การยอมรับและชื่นชมคนอื่น โดยไม่รู้สึกต่อต้านหรือวิพากษ์วิจารณ์ ในกระบวนการขั้นนี้ทุกคนมีโอกาสแสดงออกเท่าเทียมกันด้วยภาพข้อเขียนว่าคำพูดว่าเขาเห็นสภาพการณ์ในปัจจุบันเป็นอย่างไร และเขาอยากเห็นความสำเร็จในอนาคต เป็นอย่างไรซึ่งทำให้ทุกคนมีโอกาสใช้ทั้งข้อเท็จจริง เหตุผลและความรู้สึกตลอดจนการแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ตามความเป็นจริง เมื่อทุกคนได้แสดงออกโดยได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ ทำให้ทุกคนมีความรู้สึกที่ดี มีความสุข มีความอบอุ่นและเกิดพลังงานขึ้นในระหว่างคนที่มาประชุมด้วยกัน

ในช่วงการแสดงออกว่า แต่ละคนอยากเห็นความสำเร็จในอนาคตเป็นอย่างไร เป็นการใช้จินตนาการที่ถูกจำกัดด้วยปัจจัยและสถานการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบันทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การมองการณ์ไกล การมองภาพกว้าง และการคิดสิ่งแปลกใหม่ได้ดีกว่าการมองสภาพปัญหาและอุปสรรค ข้อขัดข้องในปัจจุบันนั้นคือการใช้จินตนาการ ซึ่งจินตนาการดังกล่าวช่วยให้เกิดวิสัยทัศน์ได้ง่าย และเมื่อนำวิสัยทัศน์ของแต่ละคนมารวมกันก็จะยิ่งมีพลังมากขึ้น กลายเป็นวิสัยทัศน์ร่วมหรืออุดมการณ์ร่วม ซึ่งได้แก่สิ่งที่มุ่งมั่นปรารถนาาร่วมกัน

ขั้นตอนที่ ๒ I = Influence คือการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่แต่ละคนมีอยู่ มาช่วยกันกำหนดวิธีการสำคัญหรือยุทธศาสตร์ที่จะทำให้บรรลุวิสัยทัศน์ร่วมหรืออุดมการณ์ร่วมของกลุ่มที่มา ประชุมได้ดีที่สุด ในขั้นนี้ทุกคนยังมีโอกาสทัดเทียมกันที่จะให้ข้อคิดว่า วิธีการสำคัญที่จะทำให้บรรลุ วิสัยทัศน์ร่วมกันนั้นประกอบด้วยอะไรบ้าง เมื่อทุกคนได้แสดงความคิดเห็นแล้วจะนำวิธีการที่เสนอแนะ ทั้งหมดมาจัดหมวดหมู่ แยกแยะ และพิจารณาร่วมกัน จนกระทั่งได้วิชาการสำคัญที่กลุ่มเห็นพ้องต้องกันว่า จะนำไปสู่ความสำเร็จตามที่กลุ่มต้องการในการพิจารณาเลือกวิธีการสำคัญดังกล่าว สมาชิกจะมี ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันสูง รวมถึงการถกเถียงโต้แย้งด้วย ทั้งเพื่อให้ได้วิธีการโดยที่ยังมีเป้าหมายและอุดมการณ์ร่วมกัน ฉะนั้นกลุ่มมีแนวโน้มที่ยังรักษาความรักความสามัคคีไว้โดยไม่ยากนัก

ขั้นที่ ๓ C = Control คือการนำวิธีการสำคัญมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ (Action Plan) อย่างละเอียดว่าทำอะไร มีหลักการและเหตุผลอย่างไร มีเป้าหมายอย่างไร ใครรับผิดชอบเป็นหลัก ใครต้องให้ความร่วมมือ จะต้องใช้งบประมาณค่าใช้จ่ายเท่าไร จากแหล่งใด ในขั้นนี้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนจะเลือกเอาว่า **สมัครใจ** จะเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องใด ใครจะให้ความร่วมมือเรื่องใดใครจะเป็นผู้ร่วมคิดแผนปฏิบัติการข้อใด เป็นการกำหนดข้อผูกพัน (Commitment) ให้ตนเองเพื่อควบคุม (Control) ให้เกิดการกระทำอันนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย หรืออุดมการณ์ร่วมกันของกลุ่มใดในที่สุด

แนวความคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

Ordway Tead (อ้างใน ศิริชัย ๒๕๓๙ : ๒๔) กล่าวว่า ความเป็นผู้นำเป็นการกระทำที่มีอิทธิพลจูงใจให้ผู้อื่นร่วมมือปฏิบัติงาน เพื่อให้งานสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือความเป็นผู้นำเป็นศิลปะแห่งการกระทำของบุคคล เพื่อให้ได้รับสิ่งที่ต้องการและทำให้ผู้อื่นรู้สึกชอบเขา

Ridchard T.Moris (อ้างใน ศิริชัย ๒๕๓๙ : ๒๔) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคำจำกัดความของผู้นำไว้ว่า มีหลายคำจำกัดความตามแต่จะพิจารณาในแง่ประเด็นต่าง ๆ เช่น ผู้นำคือ บุคคลที่มีอิทธิพลต่อผู้อื่นมากกว่าสมาชิกอื่นในกลุ่ม หรือเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับมากกว่าใครในกลุ่ม หรือบุคคลผู้มีอิทธิพล ในการดำรงหรือกระทำให้กลุ่มบรรลุเป้าหมายของกลุ่มนั้น ๆ

Solomon Ben (อ้างใน ศิริชัย ๒๕๓๙ : ๒๔) กล่าวว่า ความเป็นผู้นำเป็นคุณสมบัติของการที่บุคคลใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่น ซึ่งสามารถทำให้บุคคลอื่นรับฟัง เห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ยอมทำตามคำแนะนำชี้แจงของเขา ทั้งนี้ เพื่อกลุ่มดำเนินงานตามวัตถุประสงค์

T.N.whitehead (อ้างใน ศิริชัย ๒๕๓๙ : ๒๔) มองในแง่ที่ว่า ผู้นำคือ บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากบุคคลอื่น ๆ ในกลุ่มและเป็นผู้สามารถช่วยเหลือผู้อื่นในสิ่งที่ผู้อื่นร้องขอสามารถชี้แนะให้ผู้อื่นทำตาม โดยผู้ตามให้ความเชื่อฟัง

ประเภทผู้นำ

พิจารณาด้านสถานะ (Status) ของการเป็นผู้นำ ถวิล ชาราโกชน (อ้างใน ศิริชัย ๒๕๓๙ : ๒๔) แบ่งได้เป็น ๓ ประการ คือ

๑. ผู้นำตามกฎหมาย (Lead Leaders) หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้นำหรือหัวหน้า โดยกฎหมาย คือ ระเบียบแบบแผนขององค์กร เช่น ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ หรือตำแหน่งอื่น ๆ ที่มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชาคน ผู้ที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าวจะมีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบที่กฎหมายกำหนดไว้ ผู้นำประเภทนี้เป็นผู้นำที่องค์กรแต่งตั้งโดยพิจารณาถึงความรู้ความสามารถ และความเหมาะสม

๒. ผู้นำที่เกิดจากบารมีส่วนตัว (Charismatic Leaders) ผู้นำประเภทนี้เป็นผู้นำ เพราะมีคุณสมบัติเป็นผู้นำหรือเกิดมาเพื่อเป็นผู้นำ โดยที่เขาได้รับตำแหน่งผู้นำจากการที่มีคุณสมบัติพิเศษในการนำคน เช่น บุคลิกภาพดึงดูดใจคน มีความสามารถในการพูด มีความเฉลียวฉลาด มีคุณธรรม เป็นต้น แต่

คุณสมบัติพิเศษเหล่านี้จะต้องมีเหนือบุคคลทั่วไป และผู้นำประเภทนี้ไม่จำเป็นต้องมีตำแหน่งอยู่ในองค์กร แต่เขาสามารถครองใจผู้อื่น โดยอาศัยบุคลิกภาพและอำนาจกำลังซึ่งอยู่ในเรือนกายเรือนใจ

๓. ผู้นำเป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Leaders) ผู้นำประเภทนี้โดยโดยตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบหรือคุณสมบัติส่วนตัวเป็นเพียงสัญลักษณ์ของกลุ่ม หรือเป็นสัญลักษณ์ของคนทั้งหลาย ซึ่งคนทั่วไปต้องเคารพ เช่น องค์พระมหากษัตริย์ สมเด็จพระสังฆราช ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น ผู้ที่อยู่ในสภาพดังกล่าวจะเป็นผู้นำทางสัญลักษณ์ในทันทีทันใด ที่ได้ดำรงตำแหน่งนั้น

ประเภทผู้นำ

บทบาท หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมซึ่งคาดหวังให้สมาชิกในสังคมปฏิบัติตามสถานภาพที่ดำรงอยู่ บทบาทจึงเป็นลักษณะที่เปลี่ยนแปลงได้ บทบาทเป็นการแสดงออกตามหน้าที่หรือการแสดงออกตามความคิดหรือความคาดหวัง เมื่ออยู่ภายใต้สถานการณ์ทางสังคมอย่างหนึ่ง โดยยึดถือเอาฐานะหรือหน้าที่ทางสังคมของเขาเป็นมูลฐาน

เครือข่าย (Network) คือกลุ่มของคนหรือองค์กรที่สมัครใจแลกเปลี่ยนข่าวสาร ระวังกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีการจัดรูปแบบ หรือระเบียบโครงสร้างที่คนหรือองค์กร สมาชิกก็ยังมีอิสระ การรวมตัวเป็นเครือข่ายในลักษณะแลกเปลี่ยน ที่นำเอาส่วนดีหรือจุดแข็งของแต่ละคน มาสนับสนุนกันและกัน และช่วยให้เกิดการผนึกกำลัง (Synergy) ในลักษณะที่ $1 + 1 > 2$ ได้ผลรวมมากกว่า ๒ เสมอ ($1+1>2$) เป็นการรวมตัวกันให้เกิด “พลังทวีคูณ” ไม่ใช่ทวีคูณผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงานเป็นเครือข่าย จึงต้องดีกว่าผลลัพธ์ของต่างคนต่างทำแล้วนำมารวมกัน

การพัฒนาศักยภาพหมายถึง คำว่า ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถที่ซ่อนเร้น ภายในร่างกาย ที่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ การพัฒนาหมายถึง การเปลี่ยนแปลง อย่างมีกระบวนการโดยมีจุดหมาย การพัฒนาศักยภาพหมายถึงการนำเอาความสามารถที่ซ่อนเร้นภายในร่างกายนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีกระบวนการ

อาสาสมัคร (Volunteer) หมายถึง ผู้สมัครใจทำงาน เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน เป็นเงินหรือสิ่งอื่นใด ผลตอบแทนที่อาสาสมัครได้รับคือ ความสุข ความภูมิใจ ที่ได้ไปปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนสังคมและประเทศชาติ

การมีส่วนร่วมของเครือข่าย (ประชาชน) ในกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด หมายถึงความร่วมมือของเครือข่ายและประชาชนผู้ร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด ที่เห็นพ้องต้องกันในการจัดทำกิจกรรมร่วมกัน ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมกำหนดปัญหา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงานและร่วมติดตามผล

การรับรู้และความตระหนักในปัญหาเสพติด หมายถึง ลักษณะอาการที่แสดงถึงการรับรู้ คิดได้ รู้สำนึก หรือเกิดความรู้สึกรับผิดชอบต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด รวมถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมพัฒนาคุณภาพ ของอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด ของเขตบางกอกน้อย
๒. เพื่อส่งเสริมสร้างความเข้มแข็ง ให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน ร่วมคิดร่วมวางแผนในการเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
๓. เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในชุมชนรณรงค์และต่อต้านยาเสพติด ตระหนักถึงปัญหา ยาเสพติด และร่วมรับผิดชอบแก้ไข

เป้าหมาย

๑. ประชาชนในชุมชนสมัครเข้าเป็นอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐
๒. ผู้ติดยาเสพติดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ เข้ารับการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ
๓. ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ในปี ๒๕๕๙ และหมดไปภายในปี ๒๕๖๔

ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ

หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประสานความร่วมมือในการปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยกระตุ้นให้ อาสาสมัครเฝ้าระวังภัยยาเสพติด มีศักยภาพ เกิดภาวะผู้นำ และให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดหากจะรอความช่วยเหลือด้านการปราบปราม การป้องกันและบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพจากระบบราชการเพียงอย่างเดียวจะไม่ตรงกับเป้าหมายที่แท้จริงและไม่ทันเหตุการณ์ ที่มีการเพิ่มจำนวนผู้ติดยาเสพติดในชุมชน การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ไม่มีใครรู้เรื่องดีเท่าคนในชุมชนเอง ดังนั้นการแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงไม่ใช่หน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง แต่เป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคน นับว่าเป็นการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับนโยบาย

ภารกิจและขั้นตอนเนิการ

การสร้างกระบวนการต่อต้านยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่แพร่ระบาดในชุมชนสันติสุขเขตบางกอกน้อย จำเป็นอย่างยิ่งต้องพัฒนาคุณภาพของอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดที่มีอยู่แล้ว ให้มีศักยภาพและเป็นแกนนำในชุมชน และบูรณาการ ประสานความร่วมมือ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และเครือข่ายต่าง ๆ ในพื้นที่ โดยเฉพาะการผนึกกำลังของประชาชนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานหรือที่เรียกว่า พลังมวลชน ในลักษณะพหุภาคี

- ๑.จัดอบรมอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด เขตบางกอกน้อย จำนวน ๑ วัน ทำการ ฝ่ายปกครอง เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการในฐานะเลขานุการศูนย์อำนวยการและเฝ้าระวังยาเสพติด

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย เพื่อให้อาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด ได้ระดมความคิด จัดทำ Work Shop หาวิธีการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สร้างขวัญกำลังใจแจกเสื่อยืดทีมงาน ทุกคน จัดให้มีการเลือก คณะกรรมการบริหารซึ่งเป็นตัวแทน ของอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด จำนวน ๙ คน โดยมีประธานกรรมการ ๑ คน รองประธานกรรมการ ๒ คน กรรมการแกนนำแต่ละแขนง ๑ คน รวม ๕ คน

๑.๑ กลุ่มเป้าหมายได้แก่

- อาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด เขตบางกอกน้อย จำนวน ๑๘๕ คน

๑.๒ ขั้นตอนการดำเนินการ

- จัดทำคำสั่งเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก และเจ้าหน้าที่ดำเนินการ พร้อมทั้งคำสั่งผู้เข้ารับ การอบรม
- กำหนดรายละเอียดเป้าหมาย จัดหาวิทยากร
- กำหนดวัน เวลา และสถานที่จัดอบรม

๒. จัดประชุมแกนนำเครือข่าย การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย เพื่อให้แกนนำเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประชุมร่วมกัน เพื่อปรึกษาหารือถึงปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ภัยอันตรายที่กำลังคุกคามเข้ามาในชุมชน ซึ่งนับว่า กำลังทวีความรุนแรงมากขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่เครือข่ายและประชาชนทุกคนในชุมชนต้องร่วมแก้ไขปัญหาค่านี้กำลังร่วมกับทางราชการ โดยกำหนดกิจกรรม/โครงการที่จะดำเนินการ

๒.๑ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ แกนนำอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด กรรมการบริหาร ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน อปพร คณะกรรมการชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้แทน ศูนย์บริการสาธารณสุข ๓๐ วัดเจ้าอาม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านยาเสพติด สำนักงานเขตบางกอกน้อย ดังนี้

- กรรมการบริหารศูนย์อาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด	จำนวน ๙ คน
- คณะกรรมการชุมชนสันติสุข เขตบางกอกน้อย	จำนวน ๗ คน
- อาสาสมัครสาธารณสุข	จำนวน ๕ คน
- คณะกรรมการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน อปพร	จำนวน ๑๕ คน
- ผู้แทนศูนย์บริการสาธารณสุข ๓๐ วัดเจ้าอาม	จำนวน ๑ คน
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯผู้รับผิดชอบชุมชนสันติสุข	จำนวน ๑ คน
- เจ้าหน้าที่ตำรวจสัมพันธ์ สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย	จำนวน ๑ คน
- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านยาเสพติด ฝ่ายปกครอง ฝ่ายเทศกิจ ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ฝ่ายการศึกษา ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพิบาล ฝ่าละ ๑ คน	รวมทั้งสิ้น ๔๔ คน

๒.๒ ขั้นตอนการดำเนินการ

- ฝ่ายปกครอง ประสานผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม
- ให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกกันเองที่มาจากภาคประชาชนเลือกกันเองทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม เพื่อทำหน้าที่ดำเนินการประชุม และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐเข้าร่วมประชุมให้ข้อเสนอแนะ

๓. จัดกิจกรรมปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในชุมชนสันติสุข เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ บูรณาการ ร่วมกับหน่วยราชการต่าง ๆ เข้าไปดำเนินการ ประกอบด้วย ฝ่ายปกครอง ฝ่ายรักษาความสะอาด และสวนสาธารณะ ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ฝ่ายเทศกิจ ฝ่ายโยธา ศูนย์บริการสาธารณสุข ๓๐ วัดเจ้าอาม สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๐๙ กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๙ ประชาชนในชุมชนสันติสุข และอาสาสมัครเผ่าระวังภัยและยาเสพติด

๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย ให้ประธานกรรมการอาสาสมัครเผ่าระวังภัยยาเสพติด ร่วมกับ ประธานชุมชนสันติสุข เป็นแกนนำพร้อมเครือข่ายและประชาชนในชุมชนทุกครัวเรือนร่วมกันพัฒนาสภาพแวดล้อมในชุมชนสันติสุข และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน เช่น ฝ่ายรักษาความสะอาดฯ สนับสนุนเก็บขยะชิ้นใหญ่ ฝ่ายโยธา ดูแลเรื่องสาธารณูปโภค ศูนย์บริการสาธารณสุข ๓๐ วัดเจ้าอาม ดูแลผู้ป่วย เป็นต้น

๓.๒ ขั้นตอนการดำเนินการ

- สำรวจจุดต่อแหลมที่เป็นจุดเสี่ยงในพื้นที่ชุมชนสันติสุข
- ประชาสัมพันธ์เชิญชวนกรรมการชุมชน เครือข่ายต่าง ๆ และประชาชนในชุมชนทุกครัวเรือน ร่วมพัฒนาพื้นที่ในชุมชน โดยเฉพาะบริเวณบ้าน หน้าบ้าน และพื้นที่ส่วนรวมภายในชุมชน ให้สะอาดสวยงามและเป็นระเบียบ
- ประสานส่วนราชการที่เกี่ยวข้องปรับปรุงแก้ไขปัญหาด้านกายภาพในชุมชนสันติสุข
- กำหนดวัน ทำความสะอาดครั้งใหญ่ Bing Cleaning Day
- ให้ประชาชนในชุมชนทุกครัวเรือนดูแลพื้นที่ให้อยู่ในสภาพที่สะอาดสวยงาม มีแสงสว่าง ไม่มีจุดเปลี่ยว
- ติดตามประเมินผลทุกเดือน

๔. จัดกิจกรรมชุดปฏิบัติการเผ่าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนสันติสุข และจัดหาประชาชนร่วมเป็นอาสาสมัครฯ (ทีมลูกไก่) เพื่อดูแลความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในพื้นที่ชุมชน จัดเวรยามออกตรวจตราดูแลความเรียบร้อยในพื้นที่ชุมชนในยามวิกาล โดยมีส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย เพื่อจัดกำลังเครือข่าย อาสาสมัครต่างๆ ประชาชนในชุมชน จัดเวรยามคอยตรวจตราดูแลความเรียบร้อยในชุมชน

๔.๑ กลุ่มเป้าหมาย

- อาสาสมัครเผ่าระวังภัยและยาเสพติด เขตบางกอกน้อย
- อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เขตบางกอกน้อย
- กรรมการชุมชน ประชาชน ในชุมชนสันติสุข

๔.๒ ขั้นตอนการดำเนินการ

- จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องให้ความรู้ในการสังเกตคน และแบ่งหน้าที่ตามภารกิจ

- จัดเวรยามประจำชุมชน และออกตรวจตราดูแลความเรียบร้อยในพื้นที่ชุมชน และให้มีการบันทึกเหตุการณ์ ระหว่างปฏิบัติหน้าที่ สรุปรายงานฝ่ายปกครอง สัปดาห์ละครั้ง

๕. ภารกิจด้านการแสวงหาข่าว สร้างระบบเครือข่ายให้แก่กลุ่มที่มีความถนัดและเคย

ผ่านการอบรมมาแล้ว ได้แก่ อาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ผู้รับผิดชอบ คือ ฝ่ายปกครอง โดยมีฝ่ายเทศกิจ สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๐๙ กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๙ เป็นฝ่ายสนับสนุน

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย เพื่อรายงานข้อมูลความเคลื่อนไหวสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนโดยใกล้ชิดทันเหตุการณ์ การรายงานข้อมูลทาง Social Media (ไลน์กลุ่ม) หรือทางโทรศัพท์ ทั้งนี้ให้ดำเนินการในทางลับ (เฉพาะกลุ่ม) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรายงานข่าว ประสานการปฏิบัติกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายเทศกิจ สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย และกองพันทหาร รพทที่ ๒๙

๕.๑ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ อาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด และประสานทีมงานลูกไก่เพิ่มเติม กรณีมีทีมงานเครือข่ายใหม่ให้ผู้นำเครือข่ายประสานสำนักงานเขต และสถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย เพื่อได้ ส่งเจ้าหน้าที่ไปให้คำแนะนำยุทธวิธีในการแสวงหาข่าว

๕.๒ ขั้นตอนดำเนินการ

- จัดทำระบบเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในชุมชน ประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
- จัดประชุมปรึกษาหารือ กำหนดแผนและทิศทางการตัดสินใจร่วมกันก่อนแบ่งภารกิจไป

ปฏิบัติ

- เมื่อทราบข่าวเบาะแสชัดเจนแน่นอนให้รีบแจ้งข่าวสารให้หน่วยปฏิบัติ ไปดำเนินการปราบปรามโดยด่วน

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) และใช้งบประมาณดำเนินการ จำนวน ๔๒,๓๐๐ บาท

กิจกรรม/ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนปฏิบัติการ	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ระยะเวลาดำเนินการ
<p>๑.จัดอบรมอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดเขตบางกอกน้อย จำนวน ๑ วันทำการ โดยมีฝ่ายปกครอง เป็นผู้รับผิดชอบในฐานะเลขานุการศูนย์ฯ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดำเนินการ และคำสั่งให้อาสาสมัครเฝ้าระวังภัยยาเสพติดเข้ารับการอบรม - สร้างขวัญกำลังใจแจกเสื้อยืดทีมอาสาฯทุกคน - กำหนดเนื้อหาเตรียมการจัดทำ Workshop - จัดหาวิทยากร - จัดให้มีการเลือกแกนนำในการทำหน้าที่ประสานงานของอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด - จัดหาสถานที่ กำหนดวันเวลา การอบรม 	<p>อาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดเขตบางกอกน้อย จำนวน ๑๘๕ คน</p>	<p>๔๒,๓๐๐ บาท</p>	<p>เม.ย. ๒๕๕๙</p>
<p>๒. จัดประชุมแกนนำเครือข่ายที่จะอาสาสมัครเข้ามาช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายปกครองประสานแกนนำเครือข่ายเข้าร่วมประชุม 	<p>แกนนำอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด</p>	<p>ไม่ใช้งบประมาณ</p>	<p>เม.ย. ๒๕๕๙</p>

กิจกรรม/ ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอน ปฏิบัติการ	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ระยะเวลา ดำเนินการ
		<p>ซึ่งเป็นกรรมการบริหารศูนย์ฯ จำนวน ๙ คน กรรมการบริหารศูนย์ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน ๑๕ คน อาสาสมัคร สาธารณสุข จำนวน ๕ คน ผู้แทน ศูนย์บริการสาธารณสุข ๓๐วัดเจ้า อาม จำนวน ๑ คน กรรมการชุมชน ชุมชนสันติสุข ๗ คน เจ้าหน้าที่ฝ่าย พัฒนาชุมชนฯ ที่ดูแลชุมชนสันติสุข จำนวน ๑ คน เจ้าหน้าที่ตำรวจสัมพันธ์ สถานี ตำรวจนครบาลบางกอกน้อย จำนวน ๑ คน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านยา เสพติด ประกอบด้วย ฝ่ายปกครอง ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ ฝ่ายเทศกิจ ฝ่าย สิ่งแวดล้อมฯ และฝ่ายการศึกษา ฝ่ายละ ๑ คน รวม ๕ คน รวมทั้งสิ้น ๔๔ คน</p>	<p>ไม่ใช้ งบประมาณ ของทาง ราชการ</p>	

กิจกรรม/ ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนปฏิบัติการ	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ระยะเวลา ดำเนินการ
๓.จัดกิจกรรม ปรับปรุง สภาพแวดล้อม ภายในชุมชนสันติ สุข เพื่อปรับภูมิ ทัศน์ในชุมชนให้ สวยงามและเป็น ระเบียบ ฝ่าย ปกครอง ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการ	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจจุดต่อแหล่งที่เป็นจะ เสี่ยงภัยในพื้นที่ ชุมชนสันติสุข -ประชาสัมพันธ์เชิญชวน กรรมการชุมชนทุกครัวเรือน ร่วมพัฒนา ปรับปรุงภูมิทัศน์ พื้นที่ในชุมชนโดยเฉพาะ บริเวณบ้าน หน้าบ้านและพื้น ส่วนรวมในชุมชนให้สะอาด สวยงามเป็นระเบียบ - ประสานฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วม ปรับปรุง พัฒนาภูมิทัศน์เพื่อ แก้ไขปัญหาด้านกายภาพใน ชุมชนสันติสุข - กำหนดวัน Bing Cleaning Day - ให้ประชาชนในชุมชนดูแล พื้นที่ให้อยู่ในสภาพสะอาด สวยงามและเป็นระเบียบ ตลอดไป - ติดตามประเมินผลทุกเดือน 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาสภาพแวดล้อม ปรับปรุงภูมิทัศน์ด้าน กายภาพ พื้นที่ต่อแหล่ง ที่เป็นจุดเสี่ยง สถานที่ รกร้าง ว่างเปล่า จัด ระเบียบการวางของเก่า ตัดแต่งต้นไม้ ไม่ให้รกที่ อาจเป็นที่ซ่อนตัวหรือ มุมอับที่จะเป็น ที่ก่อ อาชญากรรมหรือ ลักลอบจำหน่ายผู้เสพ ยาเสพติดได้ 	ไม่ใช่ งบประมาณ	เม.ย. ๒๕๕๙

กิจกรรม/ ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนปฏิบัติการ	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ระยะเวลา ดำเนินการ
<p>๔. จัดชุดปฏิบัติการเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนสันติสุข เพื่อดูแลความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย จัดเวรตรวจตราดูแลความเรียบร้อย ชุมชน ผู้รับผิดชอบ ฝ่ายปกครอง โดยมี ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ ฝ่ายเทศเทศกิจ สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย และ กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑๐๙</p>	<p>-จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องให้ความรู้ในการสังเกตคนและแบ่งหน้าที่ตามภารกิจ - จัดเวรยามคอยตรวจตราดูแลความเรียบร้อยในชุมชน และให้มีการบันทึกรายงานเหตุการณ์ประจำวันระหว่างปฏิบัติหน้าที่ สรุปรายงานฝ่ายปกครองอาทิตย์ละ ๑ ครั้ง</p>	<p>- อาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด เขตบางกอกน้อย - อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เขตบางกอกน้อย - กรรมการชุมชนสันติสุข - ประชาชนในชุมชนใต้ชุมชนสันติสุข</p>	<p>ไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ</p>	<p>เม.ย.๒๕๕๙ แต่ต่อเนื่อง</p>
<p>๕. ภารกิจด้านการแสวงหาข่าว สร้างระบบเครือข่ายให้แก่กลุ่มที่มีความถนัดและเคยผ่านการอบรมมาแล้ว ได้แก่ อาสาสมัครป้องกันภัยยาเสพติด และ อปพร</p>	<p>-จัดทำระบบเฝ้าระวัง ภัยยาเสพติดในชุมชนประสานการปฏิบัติกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>- กลุ่มอาสาสมัครที่มีความถนัดด้านการข่าวที่เคยผ่านการอบรมมาแล้ว</p>	<p>ไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ</p>	<p>เม.ย. ๒๕๕๙ และต่อเนื่อง</p>

กิจกรรม/ ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนปฏิบัติการ	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ระยะเวลา ดำเนินการ
ผู้รับผิดชอบคือ ฝ่ายปกครอง โดยมี ฝ่ายเทคนิค สถานี ตำรวจนครบาล บางกอกน้อย กลุ่ม อาสาสมัครเฝ้า ระวังภัยและยา เสพติด ในการ รายงานข่าวเป็น ฝ่ายสนับสนุน	- จัดประชุมปรึกษาหารือกำหนด แผนและทิศทางและตัดสินใจ ร่วมกันก่อนแบ่งภารกิจไปปฏิบัติ - เมื่อได้ข่าวเบาะแสชัดเจน แน่นอนให้รีบแจ้งข่าวให้หน่วย ปฏิบัติไปดำเนินการปราบปราม โดยด่วน			

แนวทางในการบริหารความเสี่ยง

ประเด็น	ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	แนวทางในการบริหารความเสี่ยง
๑. กลุ่มเป้าหมายในการดำเนิน กิจกรรม เป็นกลุ่มอาสาสมัคร ต่าง ๆ เช่น อาสาสมัครเฝ้า ระวังภัยและยาเสพติด อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพล เรือนเขตบางกอกน้อย อาสาสมัครสาธารณสุข กรรมการชุมชนและประชาชน ชุมชนสันติสุข	๑.๑ กลุ่มเป้าหมายอาจไม่ให้ความร่วมมือ ดำเนินการ กิจกรรม/โครงการ ตามแผนที่ กำหนดไว้ เนื่องจาก - ติดภารกิจต้องประกอบอาชีพ ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม - มองว่าการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติดไม่ใช่หน้าที่ของ ประชาชนโดยตรงแต่เป็น เจ้าหน้าที่ของรัฐ	- ต้องสรรหาอาสาสมัครที่มีใจรัก เสียสละที่มีเวลาว่าง ในระยะแรกต้อง ให้แกนนำอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยฯ แลประชาชนชุมชนสันติสุข และ กรรมการชุมชนรับผิดชอบ เพราะ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน จะไม่มีใครรู้ดีเท่ากับคนในชุมชน - ต้องปรับทัศนคติในเครือข่าย ประชาชนในชุมชน ให้เห็นว่าการ แก้ไขปัญหาเสพติด ไม่ใช่หน้าที่ ของใครคนใดคนหนึ่ง

ประเด็น	ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	แนวทางในการบริหารความเสี่ยง
	- เกรงกลัวกลุ่มผู้มีอิทธิพล เช่น ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ผู้ค้า ผู้จำหน่ายยาเสพติด ลอบทำร้าย เป็นอันตรายถึงชีวิต	หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคน เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไข ปัญหาที่สอดคล้องกับนโยบาย - การเกรงกลัวผู้มีอิทธิพลเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับกลุ่ม เครือข่ายขอสนับสนุนทหารที่ดูแล ความมั่นคงพื้นที่เขตบางกอกน้อย ไปร่วมปฏิบัติหน้าที่
๒.งบประมาณดำเนินการใช้ งบประมาณของทางราชการเงินอุดหนุนรัฐบาล จำนวน ๔๒,๓๐๐ บาท ส่วนงบประมาณ ในการดำเนินการ กิจกรรม/โครงการต่าง ขอรับการสนับสนุนจาก ภาคเอกชน บริษัท ห้างร้าน	๒.๑ งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนไม่เพียงพอ	ขอรับการสนับสนุนจาก ภาคเอกชน บริษัท ห้างร้าน เพิ่มเติม
๓. การจัดทีมสำรวจ X-RAY พื้นที่ แบ่งให้ครอบคลุมทุกครัวเรือน เน้นการส่งบำบัดและฟื้นฟู สมรรถภาพผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ให้เกิดผลเป็นที่ประจักษ์แก่ ประชาชน เพื่อสร้างศรัทธาและ ความเชื่อมั่นในเจตนาดี ของ เครือข่ายทีมงาน	๓.๑ พบผู้ค้า ผู้เสพยาเสพติดแต่ ไม่สมัครใจเข้ารับการบำบัดและ ฟื้นฟูสมรรถภาพ ซึ่งต้องบังคับให้ เข้าร่วมสู่การบำบัดและฟื้นฟู สมรรถภาพต่อไป	ใช้มาตรการทางกฎหมายกับผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด

การประเมินผล

ประเมินผลจากจำนวนเครือข่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เข้าร่วมกิจกรรม ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดด้านผลผลิต

มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามที่กำหนด จำนวนร้อยละ ๘๐

ตัวชี้วัดด้านผลลัพธ์

- ประชาชนในชุมชนสมัครเข้าเป็นอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ ในปี ๒๕๕๙
- การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนสันติสุข ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ภายในปี ๒๕๕๙ และหมดไปภายในปี ๒๕๖๔
- ผู้ติดยาเสพติดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ เข้ารับการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ
- นำรูปแบบการดำเนินการในชุมชนสันติสุข ขยายผลไปดำเนินการในชุมชนอื่นของเขต บางกอกน้อย

วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลลัพธ์

ประเมินจากสถิติของสำนักป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ป.ป.ส. จากยอดผู้ถูกจับกุม และการเข้ารับการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพยาเสพติด และยอดผู้สมัครเข้าเป็นอาสาสมัครฯ จากอาสาสมัครฯ ที่มีอยู่เดิม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ผนึกกำลังร่วมใจด้านภัยยาเสพติด
๒. กรรมการชุมชน อาสาสมัคร ประชาชนในชุมชน เจ้าหน้าที่ภาครัฐต่างรัฐหน้าที่และตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ในการเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนสันติสุขเพิ่มขึ้น
๓. ประชาชนในชุมชนสันติสุข มีจิตสำนึกและตระหนักและตระหนักถึงปัญหาเสพติดเพิ่มขึ้น และเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
๔. นำรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนสันติสุข ไปดำเนินการกับชุมชนอื่นในพื้นที่เขตบางกอกน้อย
๕. สถิติการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนสันติสุข ลดลงและหมดไปในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนสันติสุข เพื่อเป็นข้อมูลในการติดตามผล จำเป็นต้องมีการปรับแผน ควรเน้นหนัก กิจกรรมใดบ้าง ปรับแนวทางใหม่ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพจะต้องมีการติดตามประเมินผลทุกกระยะ กิจกรรมที่ดำเนินการ บางกิจกรรมต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องไม่ใช่ทำครั้งเดียวแล้วเลิก การแก้ไขปัญหาจะไม่สำเร็จจะต้องมีการนัดหมายประชุม การเยี่ยมเยียนทุกครัวเรือนติดตามปัญหาผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด การบำบัด การหาข่าวเบาะแส การเฝ้าระวังความสำเร็จของการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนจะต้องเป็นรูปธรรมมีความชัดเจน เป็นที่ยอมรับของประชาชนในชุมชนว่าไม่มีผู้ขาย ผู้เสพติด